

MÜSTƏQİLLİK-20

Bu məfhumun qorunub saxlanılmasında Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin rolu danılmazdır

20 il bundan əvvəl - 1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan xalqı milli dövlətçilik tarixində ikinci dəfə öz müstəqilliyinə qovuşdu. Müstəqilliyi əldə etmək nə qədər şərəflidirsə, onu qoruyub saxlamaq ondan qat-qat məsuliyyətlidir. 1991-ci ildə müstəqilliyimizi əldə etsək də 1993-cü ilin iyun ayına qədər bunun əbədiyyətinə təminat yox idi. Başımıza gələn müsibətlər, hakimiyyət uğrunda mübarizə, hərə-mərclik, anarxiya, xaos, siyasi qalmaqallar, iqtisadi tənəzzül, zorla cəlb edildiyimiz müharibənin ağırları, torpaqlarımızın itirilməsi, şəhid məzarlarının günbəgün artması, habelə Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə imicinin aşağı düşməsi acı tariximizdir. Bir sözlə, ölkəmiz parçalanma təhlükəsi ilə üzləşdi. Yalnız Heydər Əliyev müdrikliliyi bizi bu bəlalardan xilas etdi.

Naxçıvandan başlanan müstəqillik yolu

Azərbaycanın siyasi tarixində özünə parlaq iz qoymuş Ulu Öndər Heydər Əliyevin Naxçıvanda yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışı, Naxçıvandan başlanan müstəqillik yolunun bütün Azərbaycan siyasi mühitində aparıcı qüvvəyə çevrilməsinə, milli dövlətçiliyin bərpası istiqamətində qəti addımların atılmasına gətirib çıxartdı. Xalq azadlıq, istiqlaliyyət uğrunda mübarizəsində dönməz idi. Xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin sözləri ilə desək, bu dövrdə “Müstəqillik yolunda mübarizə aparan adamlar Naxçıvan əhalisinin, demək olar ki, əksəriyyətini təşkil edirdi. Naxçıvanın müstəqillik, milli-azadlıq əhval-ruhiyyəsi bütün Azərbaycana təsir edirdi”.

Ulu Öndər Moskvadan Naxçıvana gələndə Onu şəhərin baş meydanında keçirilən görüşdə 70-80 min nəfər alqışlayırdı, Muxtar Respublika Ali Məclisinin Sədri seçiləndə sessiyanın keçirildiyi binanın ətrafına on minlərlə adam toplaşmışdı, onda regionun digər şəhər və kəndlərində keçirilən görüşlərdə nə qədər adamın iştirak etdiyini təsəvvürə gətirmək elə də çətin deyil. Təbii ki, bunlar müdrik rəhbərə xalq sevgisindən, el məhəbbətindən irəli gəlirdi. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev ağır blokada şəraitinə baxmayaraq Muxtar Respublikada torpaqların müdafiəsini yüksək səviyyədə təşkil etməyə, təcavüzkarlardan qorumağa nail olurdu. Elə o ağır və məşəqqətli günlərdə də müdrik şəxsiyyət dönə-dönə deyirdi: “Doğma vətən torpağına heç də yenidən hakimiyyətə qalxmaq üçün yox, ancaq və ancaq respublikanın bu ağır və çətin dövrlərində xalqın dərdinə şərik olmaqla vətəndaşlıq borcunu yerinə yetirməyə, azadlıq uğrunda mübarizəyə qoşulmağa gəlmişəm... Mənim əsas məqsədim Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və Azərbaycan hakimiyyətini respublikanın bütün ərazisində bərqərar etməkdən ibarətdir”.

Naxçıvanda ağır və gərgin ictimai-siyasi proseslərin cərəyan etdiyi dövrdə - 17 noyabr 1990-cı ildə Muxtar Respublika Ali Məclisinin birinci sessiyası keçirildi. Sessiyada ilk növbədə, Naxçıvan Muxtar Sovet Sosialist Respublikasının adından “sovet, sosialist” sözləri çıxarıldı, onun Naxçıvan Muxtar Respublikası adlandırılması haqqında qərar qəbul edildi. Naxçıvan MSSR Ali Sovetinin adı dəyişdirildi. Azərbaycan xalqının qan yaddaşında silinməz iz qoymuş 20 Yanvar faciəsinə də ilk dəfə siyasi qiymət Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi tərəfindən verildi. Xalq deputatı Heydər Əliyev “1990-cı il yanvar ayında törədilmiş Bakı hadisələrinə siyasi qiymət verilməsi haqqında” qərar layihəsini işləyib, Ali Məclisin sessiyasının müzakirəsinə təqdim etdi. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin böyük siyasi nüfuzu nəticəsində qəbul olunan bu qərarla ilk dəfə qanlı yanvar hadisələrinə düzgün siyasi qiymət verildi, bu hadisədə SSRİ rəhbərliyi ilə yanaşı, respublika rəhbərliyinin də böyük günahı olduğu göstərildi və onların adlarının bir-bir açıqlanaraq məsuliyyətə cəlb edilmələri tələb olundu. 1991-ci il sentyabrın 3-də Heydər Əliyevin Naxçıvan MR Ali Məclisinə Sədr seçilməsi milli miqyasda böyük hadisə oldu. Böyük dövlət xadiminin ilk gündən başlayaraq atdığı addımlar, həyata keçirdiyi tədbirlər Naxçıvanın düşmən əlinə keçmək təhlükəsindən xilas etdi. Ali Məclisin 16 dekabr 1991-ci il tarixli sessiyasında isə “Dünya Azərbaycan türklərinin milli həmrəylik və birlik günü haqqında” qərar qəbul olundu.

Xilaskarlıq missiyası

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyununda xilaskar missiyası ilə ikinci dəfə hakimiyyətə qayıtması Azərbaycan tarixinin ən önəmli hadisəsidir. Bu ağır günlərdə xalq üzünü öz xilaskarına - Heydər Əliyevə tutdu. Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanda hakimiyyətə ikinci dəfə 1993-cü ildə gəldi. Azərbaycan xalqı xaos və anarxiyadan, dövlətçiliyini itirmək təhlükəsindən xilas oldu. Xalqın azadlığının, müstəqil dövlətçiliyinin müqəddəratının həll edildiyi ən ağır günlərdə Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı əsaslı dönüş nöqtəsi oldu.

Qurtuluş missiyalı qayıdış

Qurtuluş missiyalı bu qayıdış Azərbaycan xalqının itirilmiş inamını özünə qaytardı, sabaha, gələcəyə olan

ümidini artırdı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı təkcə siyasi tələb deyil, həm də ictimai tələbata çevrilmişdi. “Bu ağır vəziyyətdən çıxmaq üçün-baxmayaraq ki, mən bunu istəmirəm, Ali Sovetin sədri kimi fəaliyyət göstərməyə hazırım. Mən bu yola ancaq xalqın ağır vəziyyətdən çıxmasında müəyyən fəaliyyət göstərmək üçün gedirəm, başqa məqsədim yoxdur” - deyə bəyan edən Ulu Öndər xalqının müdrikliyinə və böyük potensialına güvənərək hamını birləşirdi və ölkəni düşdüyü ağır vəziyyətdən çıxarmağa nail oldu.

Azərbaycanda yeni tarixi mərhələnin - dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi dövrü başlandı. Heydər Əliyev öz gücünə, təcrübəsinə güvənən dahi siyasətçi kimi dəfələrlə bəyan etmişdir: “Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi əbədidir, sarsılmazdır, dönməzdir”.

Ulu Öndərin siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra ölkədə ilk demokratik prezident seçkiləri keçirildi. 1993-cü il oktyabrın 3-də Azərbaycan xalqı yekdilliklə öz böyük oğlunu ölkənin Prezidenti seçdi. Ulu Öndərin yenilməz iradəsi, uzaqgörənliyi, fədakarlığı Onu bütün dünya azərbaycanlılarının lideri etdi, ömür yolu doğma vətənə xidmət nümunəsinə çevrildi. Bu gün Azərbaycan demokratiya prinsipləri, demokratik iqtisadiyyat sahəsində başqa dövlətlər üçün nümunədir. Müstəqil Azərbaycan dövləti hal-hazırda aparıcı ölkələrin strateji müttəfiqi kimi regionda cərəyan edən proseslərin mərkəzində dayanır. İndi Cənubi Qafqazda hökm sürən regional sabitliyi və təhlükəsizliyi Azərbaycansız təsəvvür etmək qeyri-mümkündür. Bu gün Prezident İlham Əliyev Ümummilli Liderimizin siyasi xəttinə sadıq qalaraq müstəqil ölkəmizi inamla gələcəyə doğru aparır. Artıq neçə ildir ki, Azərbaycan Respublikasının milli qurtuluş yolu davam edir. Bu yol Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi yoldur. Bu yolla gedən Azərbaycan durmadan yüksəlir, inkişaf edir, yeni-yeni uğurlar qazanır.

R.KAMALQIZI